

havde væsentlige Betænkeligheder ved, hvad der var blevet vedtaget i Folkethinget, uden dog paa den anden Side at vende tilbage til Tilstanden, saaledes som den var, inden dette Forslag var blevet indbragt. Det var altsaa et saadant Mæglingsforslag, som hverken repræsenterede den ene Anskuelse eller den anden, som gif imellem dem, søgte at berolige dem, der følte sig foruvroligede ved, at man vilde forlade den Bei, hvorpaa man hidtil havde været, og tillige at give dem en Beroligelse, der vilde slaa ind paa den nye Bei mod, at man atter vilde vende tilbage til den gamle. Det er, tror jeg, hvad man plejer at kalde et Kompromis. Naar jeg dengang som Medlem af dette Thing stemte for Anmærkningen, som den kom tilbage fra Landsthinget, saa skete det, fordi jeg antog, at endel var blevet vundet fremfor den gamle Tilstand. Der var vundet, at man istedetfor et Skib, som staa 20 Fod dybt og kostede 1,800,000 Rd., vilde faa et Skib, som vilde koste mindre og stikke mindre dybt. Hvad Dybgaende det endelig vilde faa, lod sig jo dengang ikke forudsæ. Efter det, der foreligger, er Dybgaendet blevet omtrent 15 Fod. Der er altsaa, saaledes som jeg betragter det, vundet $\frac{1}{2}$ Million, og der er vundet 5 Fods Dybgaende. Det var Gewinsten, og paa samme Tid opnaade man det, at der bestemt blev Tale om, at man vilde bygge et mindre til lokalt Forsvar bestemt Pantserfrib. Det maa nemlig vel erindres, at Banstelighederne ifjor ved at skride til Bygningen af mindre Pantserfrib var den, at det Spørgsmaal slet ikke havde været forberedt, at man — jeg maa antage systematisk — havde afholdt sig fra at behandle Spørgsmaalet om mindre Pantserfrib paa en saadan Maade, at man var kommen til et Resultat. Dersom der dengang havde foreligget en fuldstændig Bearbejdelse af det for os saa vigtige Spørgsmaal: Konstruktionen af mindre Skibe, som kunne færdes overalt i vore Farvande, saa vilde man ogsaa dengang uden videre kunne have freddet til at bygge saadanne Skibe, og et saadant Kompromis vilde aldrig være fremkommen. Hvad der ogsaa dengang bevægede mig for mit Bedkommende til at give min Stemme

til det omtalte Kompromis, var det Tryk, hvorunder man var, nemlig at skulle beskæftige Orlogsværftet. Det er et Tryk, som har gjort sig stærkt gjældende paa mig ifjor under alle de Forhandlinger om denne Sag, som da fandt Sted. Dersom det Tryk ikke havde været, havde man ganske roligt kunnet fortsætte Forhandlingerne om dette Spørgsmaal, og jeg holder mig fuldkommen overbevist om, at et overveiende Flertal saavel i dette som i det andet Thing vilde have fastholdt Tanken om de mindre Pantserfrib. Men der skulde bygges; man udsatte sig for, at Værftet vilde komme til at ligge ledigt, og under disse Omstændigheder, da det ene Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om de store Pantserfrib, var langt mere behandlet end Spørgsmaalet om de mindre Pantserfrib, og da man var langt mere fremrykket med Hensyn til Dplysningerne om hint og langt mere fortrolig med hint Spørgsmaal end med dette, var det naturligt, at man først og fremmest gif til at anskaffe et større Pantserfrib. Det er da ogsaa det, der er sket, idet der kun foreligger og er approberet Tegning til et Skib, der gaar saa langt i Størrelse og Beføstning, som Tanken ved Kompromiset nogenstunde har forudsat. Jeg tror ikke, at Rogen, som underskrev eller stemte for dette Kompromis, dengang tænkte sig, at man skulde med de ved Kompromiset givne Bestemmelser komme videre i Beføstning med Hensyn til et Pantserfrib end den Sum, der vilde medgaa til Bygningen af det Skib, der er approberet. Men paa samme Tid er det ikke uden Interesse at se, at man endnu ikke har kunnet blive enig om en Konstruktion af et mindre Skib, og det viser, hvor overordentlig vanskeligt det er for Marinebestyrelsen, som uden al Tvivl ikke har undladt at drive Sagen frem med Energi; det viser, hvilken Modstand eller hvilke Bansteligheder der maa være at overvinde for at komme til at konstruere et mindre Pantserfrib, medens Banstelighederne ved at konstruere et stort Pantserfrib synes altid temmelig let at have været overvundne. Det omtalte Forslag gaar nu egentlig ud paa at stryge fra Dagsordenen Behandlingen af det Spørgsmaal: Hvorledes skulde vi konstruere et mindre Skib, der kan